

Motion till riksdagen 2019/20:2526

av **Maria Malmer Stenergard och Jessika Roswall (båda M)**

Distansutmätning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om distansutmätning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Huvudregeln när det gäller utmätning av lös egendom är enligt 4 kap. 7 § utsökningsbalken att utmätning endast får ske om egendomen är tillgänglig vid förrättningen. Undantag finns dock, så kallad distansutmätning. Sedan Kronofogdemyndigheten inrättade sin jourtelefon har egendom av stort värde kunnat säkerställas genom distansutmätning, framför allt tack vare ett närmare samarbete med polisen. Exempelvis kan utmätning ske av kontanter eller smycken som tagits i beslag mitt i natten av polis i samband med att en skuldsatt person har anhållits.

I utredningen ”Ett modernare utmätningsförfarande” (SOU 2016:81) beskriver man regelverket kring distansutmätning så här: ”Om Kronofogdemyndigheten inte är på plats och kan ta egendomen i förvar krävs det att egendomen är i någon annans besittning för att Kronofogdemyndigheten ska kunna säkra och utmäta den genom s.k. distansutmätning. När egendomen innehas av en myndighet innebär besittningskravet att egendomen ska vara omhändertagen med stöd av den myndighetens regelverk.”

Det innebär att om den andra myndigheten inte har något stöd i sitt eget regelverk för att beslagta egendomen, kan utmätning inte ske. Om en känd gäldenär stoppas i en rutinkontroll med dyrbar egendom, men polisen inte har laglig möjlighet att beslagta egendomen, kan egendomen inte utmätas. Det innebär att borgenärer går miste om betalning och att gäldenären får behålla egendom som rätteligen borde ha gått till att betala dennes skulder.

Kronofogdemyndigheten har själv uppmärksammat behovet av ändrad lagstiftning och påtalat att en ändring av lagen hade kunnat leda till att betydligt mer egendom hade kunnat utmätas.

Att det allmänna, exempelvis polis eller tull, av lagtekniska skäl tvingas släppa egendom som hade kunnat användas till att betala skadestånd till ett brottsoffer är stötande. Lagen bör därför ändras så att vissa myndigheter, exempelvis polis och tull, kan agera Kronofogdens ”förlängda arm” till dess att Kronofogdemyndigheten kan ta hand om egendomen. I tidigare nämnda utredning, ”Ett modernare utmättningsförfarande”, anfördes skäl såväl för som emot en ordning med utökade möjligheter till distansutmätning. Ett skäl som angavs som argument emot var att det fanns risk att pengar ”tvättas” i stället för förverkas. Det är svårt att förstå detta resonemang, eftersom den risken finns i alla utmätningssituationer. I varje enskilt fall måste en bedömning göras om egendomen ska förverkas eller utmätas.

Riksdagen behandlade frågan om utökade möjligheter till distansutmätning i betänkande 2018/19:CU6. Utskottet hänvisade då till att betänkandet ”Ett modernare utmättningsförfarande” fortfarande bereddes i Regeringskansliet, och att man inte ville föregripa det arbetet. I höst har det gått tre år sedan den utredningen överlämnades. Vi har inte tid att vänta längre på att få regler på plats som kan underlätta arbetet mot den grova organiserade brottsligheten. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att snarast återkomma med förslag på lagstiftning som utökar möjligheterna till distansutmätning.

Maria Malmer Stenergard (M)

Jessika Roswall (M)